

2ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ.
Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Επιμορφωτική Ημερίδα εκπαιδευτικών Τάξεων Υποδοχής
σχ. έτους 2018-2019

*Τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα.
Παιδαγωγικές και διδακτικές παράμετροι της μεθόδου CLIL*

Δεκέμβριος 2018

Αρμόδιος Τσιβάς
Δρ. Επιστημών Αγωγής
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70

οικογένεια
προσφύγων
στο Αιγαίο

<https://www.infokids.gr/pagkosmia-imeraproshygon-2018-5-apantise/>

Ελλάδα,
Σεπτέμβριος
2015

Σύροι πρόσφυγες
κατευθύνονται στα
σύνορα με την ΠΓΔΜ
κοντά στο χωριό
Ειδομένη.

Φωτογραφία: Yannis
Behrakis/Reuters

[https://www.onlinepik
airotita.com/evropi-
ipiros-prosfygon-
tote-k-tora/](https://www.onlinepikairota.com/evropi-
ipiros-prosfygon-
tote-k-tora/)

μετά τη
Μικρασιατική
Καταστροφή

ε

κ

σ

ξ

γ

Τα ελληνικά ως
δεύτερη γλώσσα

α

δ

ρ

φ

μ

η

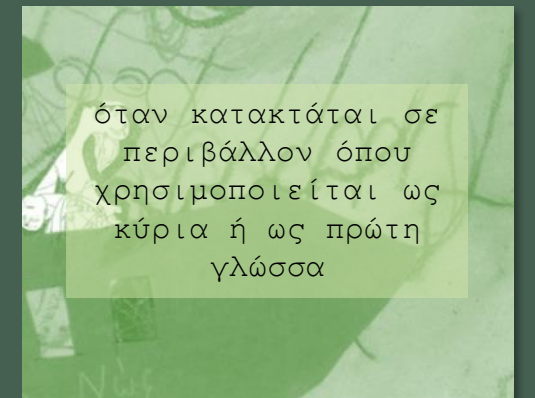
χ

υ

β

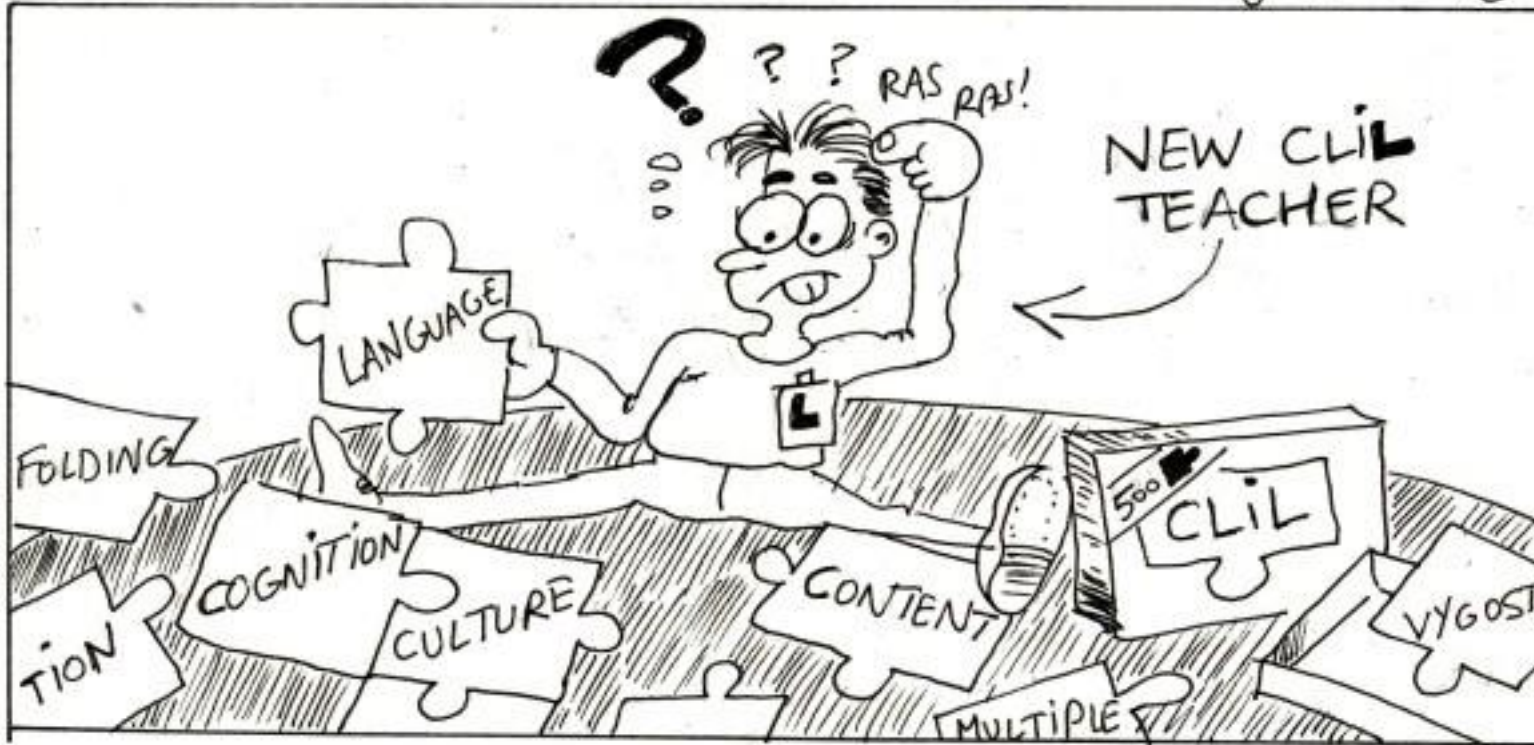
Διδασκαλία
μιας γλώσσας
ως δεύτερης

όταν κατακτάται σε
περιβάλλον όπου
χρησιμοποιείται ως
κύρια ή ως πρώτη
γλώσσα

CLIL TIMES

by PINHEIRO

Content and Language Integrated Learning

ολοκληρωμένη ή ενιαία ή συνδυαστική ή
συνδυασμένη
ή ενσωματωμένη ή ολιστική
εκμάθηση περιεχομένου και γλώσσας

CLIL

Παιδαγωγικές
και διδακτικές
παράμετροι
της μεθόδου
CLIL

Content and Language Integrated Learning

*διδασκαλία μη γλωσσικού μαθήματος μέσω μιας ξένης
γλώσσας*

Eurydice (2006: 64)

*καλλιέργεια μιας ξένης γλώσσας κι ενός ή περισσότερων
γνωστικών αντικειμένων **συνδυαστικά***

το περιεχόμενο κίνητρο για την επεξεργασία και την ανακάλυψη της δομής και των διάφορων λειτουργιών της γλώσσας, χωρίς να παραγκωνίζεται σε καμία φάση της διδασκαλίας ένας από τους δύο στόχους (γλώσσα και περιεχόμενο) (Marsh et al. 2010)

CLIL

πορεία
αρχές
πλεονεκτήματα
εφαρμογές

The Language Across the Curriculum movement στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (1970)

English Across the Curriculum movement στον Καναδά την ίδια περίοδο ήταν τα πρώτα παραδείγματα προσπάθειας ενοποίησης της διδασκαλίας της γλώσσας και του περιεχομένου.

ομάδα εργασίας του Πανεπιστημίου **Jyväskylä** της Φιλανδίας (1994)
(Marsh, Maljers & Hartiala, 2001)

Πολυγλωσσία ... και ΕΕ

fundamental aspect of cultural identity of every Eurydice (2006)

Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρώπης (95/C207/01)

η μέθοδος ενσωματώνεται στην Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, ως καινοτομία για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών και την προώθηση της πολυγλωσσίας

Συμβούλιο της Ευρώπης (COM(2005)0596)

αναγκαιότητα επέκτασής της σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. και εισαγωγής της στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, παραμερίζοντας τα παραδοσιακά προγράμματα διδασκαλίας, τα οποία δεν φαίνονται να μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Θεωρίες μάθησης και διδασκαλίας μιας γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης

γραμματικομεταφραστική μέθοδος

εστίαση στη γραμματική και ιδίως στη μορφολογία

οπτικοακουστική μέθοδος (audiolingual method)

διδασκαλία της γραμματικής, αλλά εμπλέκει και οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα

επικοινωνιακή προσέγγιση (communicative approach)

δραστηριότητες που προσομοιάζουν με συνθήκες πραγματικής επικοινωνίας.

... ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας, ενταγμένης σε περιβάλλοντα επικοινωνίας

στο προσκήνιο η διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο καθώς δημιουργήθηκαν ανάγκες για την κάλυψη επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μαθητών όσον αφορά την ακαδημαϊκή μορφή της γλώσσας

Τι είναι η μέθοδος CLIL;

Η μέθοδος CLIL είναι μία εκπαιδευτική μέθοδος διπλής εστίασης (dual-focused teaching) καθώς, μια γλώσσα-στόχος διαφορετική της μητρικής, χρησιμοποιείται τόσο για την εκμάθηση του περιεχομένου μιας θεματικής ενότητας (π.χ. Μουσική, γεωγραφία) όσο και για την εκμάθηση της γλώσσας-στόχου (Marsh, 2002).

Η χρήση της δεν περιορίζεται στη διδασκαλία μόνο γραμματικών φαινομένων, αλλά και για πραγματική επικοινωνία, μέσα σ' ένα αυθεντικό πλαίσιο, αναπτύσσοντας τις επικοινωνιακές, γνωστικές και γλωσσικές ικανότητες των μαθητών (Marsh et al., 2005).

Η επίτευξη της διπλής εστίασης επιτυγχάνεται **όχι** με τη διδασκαλία στην ξένη γλώσσα αλλά **με** και **μέσω** της ξένης γλώσσας (Eurydice, 2006, p.8).

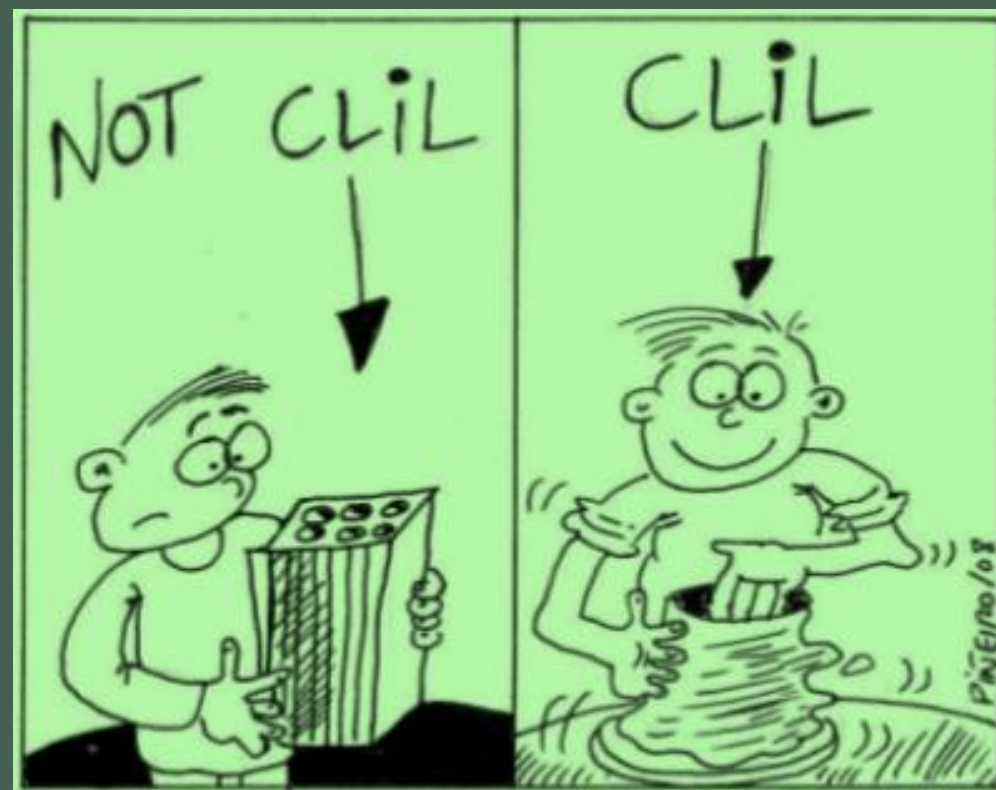
Η μέθοδος CLIL, ως μία σύγκλιση βιωματικής μάθησης, εστιάζει στην τεχνική του 'μαθαίνω πώς να μαθαίνω' (Marsh, 2000).

Η γλώσσα κατακτιέται λειτουργικά, καθώς το περιεχόμενο, καθορίζει τη γλώσσα που θα διδαχθεί

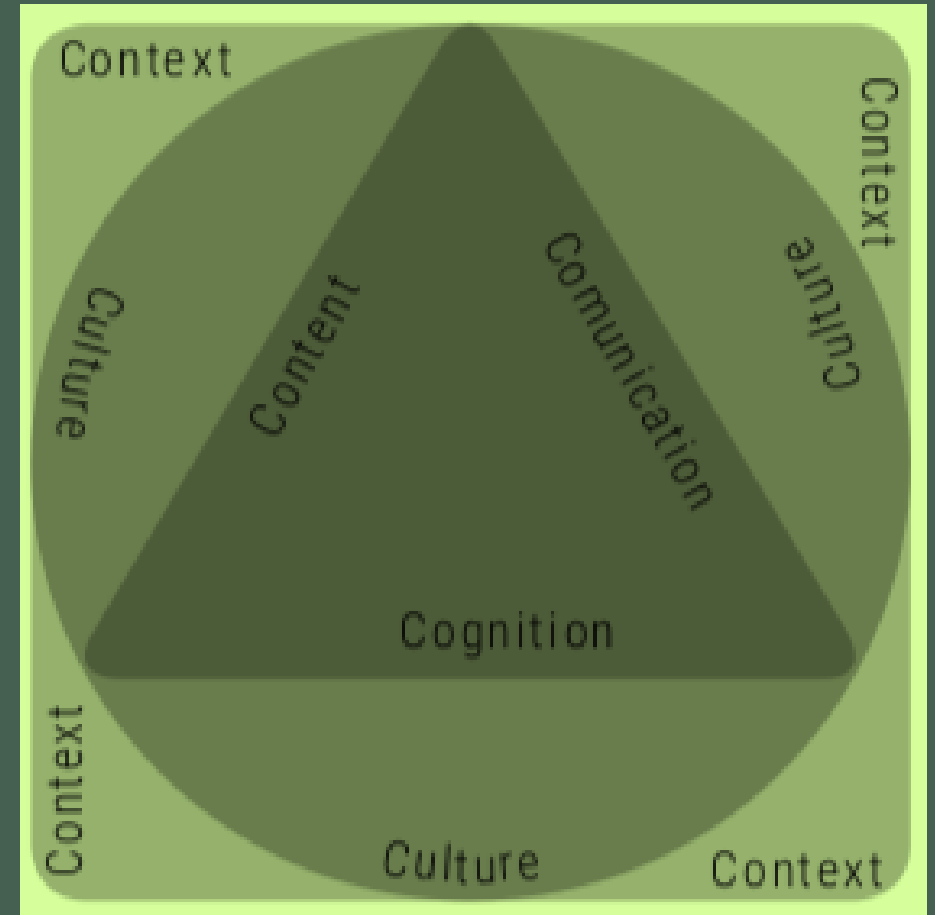
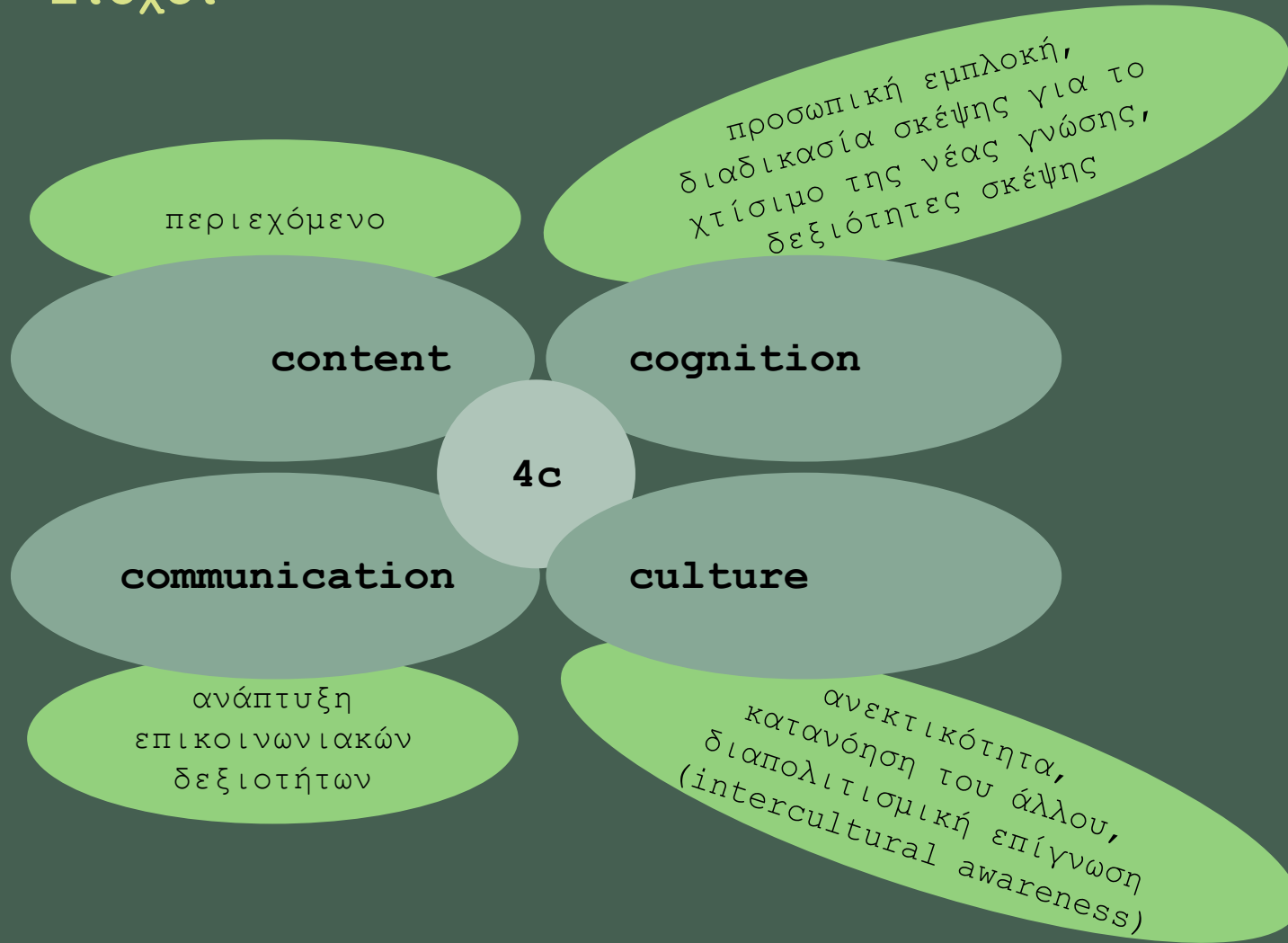
Τι είναι η μέθοδος CLIL;

Η γλώσσα που οι μαθητές μαθαίνουν σε ένα μάθημα CLIL δεν είναι η τυπική γλώσσα που διδάσκεται σε ένα παραδοσιακό μάθημα γλώσσας, αλλά η γλώσσα που αφορά το μέλλον τους. Είναι ένα εργαλείο επικοινωνίας στο πλαίσιο του περιεχομένου. Δεδομένου ότι ο πρωταρχικός στόχος είναι να επικοινωνούν και όχι να μάθουν απλώς τη γραμματική και το συντακτικό της γλώσσας, οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα χωρίς αρχικά να τη γνωρίζουν σε βάθος. Το CLIL βοηθά τους μαθητές να χρησιμοποιούν ταυτόχρονα τη στοχευμένη γλώσσα και να αποκτήσουν γνώση του περιεχομένου.

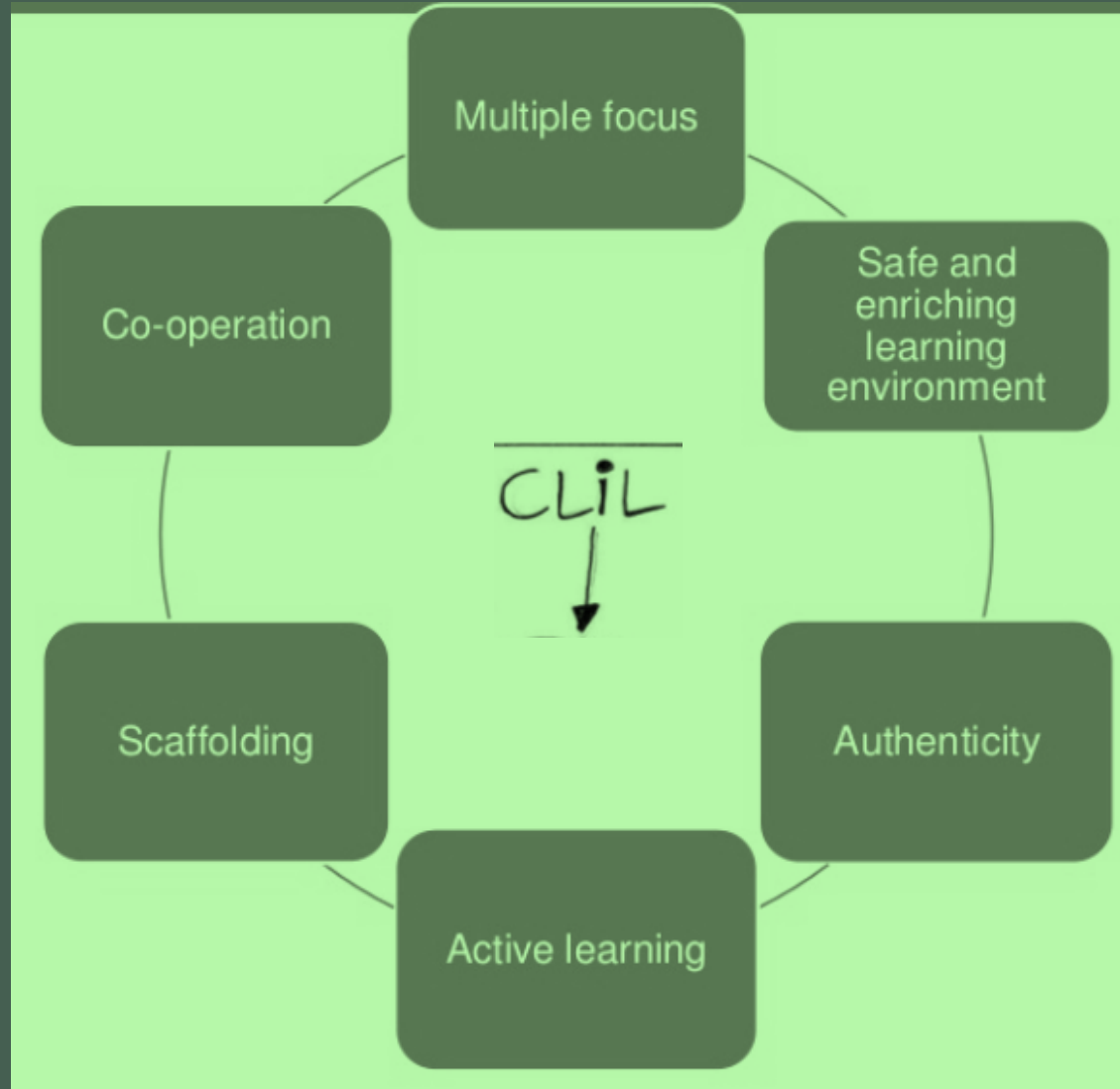
Σε τι διαφέρει η εκμάθηση γλώσσας μέσω CLIL από τον παραδοσιακό τρόπο μάθησης;

Στόχοι

«4C» (Coyle, 2006, 2)

Core features of CLIL Methodology

- Multiple focus
- Safe and enriching learning environment
- Authenticity
- Active learning
- Scaffolding
- Co-operation

Οι θεωρίες μάθησης στο CLIL

Το CLIL μια συνδυαστική μεθοδολογία για τη διδασκαλία της γλώσσας

Θεωρίες κατάκτησης της δεύτερης γλώσσας (SLA: Second Language Acquisition Theories)

γενικές θεωρίες μάθησης, κυρίως γνωστικές και κονστρουκτιβιστικές

θεωρίες πολλαπλής νοημοσύνης, της αυτονομίας του μαθητή, της γλωσσικής επίγνωσης και της διδασκαλίας με χρήση στρατηγικών

α. Η θεωρία του Krashen για την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας

β. Η θεωρία του Vygotsky (Social constructivist theory)

γ. Η θεωρία του Piaget (Cognitive constructivist theory)

δ. Η θεωρία του Cummins

ακρόαση, ανάγνωση (δεξιότητες πρόσληψης)
ομιλία, γραφή (δεξιότητες παραγωγής)

Cummins (1979)

Basic Interpersonal Communicative Skills: **BICS**

Cognitive Academic Language Proficiency: **CALP**

THE MANY FACES OF CLIL

- Language showers
- CLIL camps
- Student exchanges
- Local projects
- International projects
- Family stays
- Modules
- Work-study abroad
- One or more subjects
- Partial immersion
- Total immersion
- Two-way immersion
- Double immersion

Mehisto, P., Marsh, D. and Figols, M.J.
(2008) Uncovering CLIL Oxford: Macmillan

Μοντέλα CLIL

Γλωσσικά ντους (CLIL showers)

μικρά χρονικά διαστήματα, 20–30 λεπτά 2 ή 3 φορές τη βδομάδα
Κατά τη διάρκεια των γλωσσικών 'ντους' τα παιδιά συνεχίζουν να ασχολούνται με τη θεματική ενότητα της βδομάδας (π.χ. φρούτα, βιβλία, εποχές) αλλά ασχολούνται με δραστηριότητες στη ξένη γλώσσα όπως τραγούδια, παιχνίδια, ιστορίες, χειροτεχνίες, κ.λπ.

CLIL σε συγκεκριμένες ενότητες κάποιου σχολικού μαθήματος (modular model)

διδασκαλία επιλεγμένων ενοτήτων ενός συγκεκριμένου σχολικού μαθήματος.

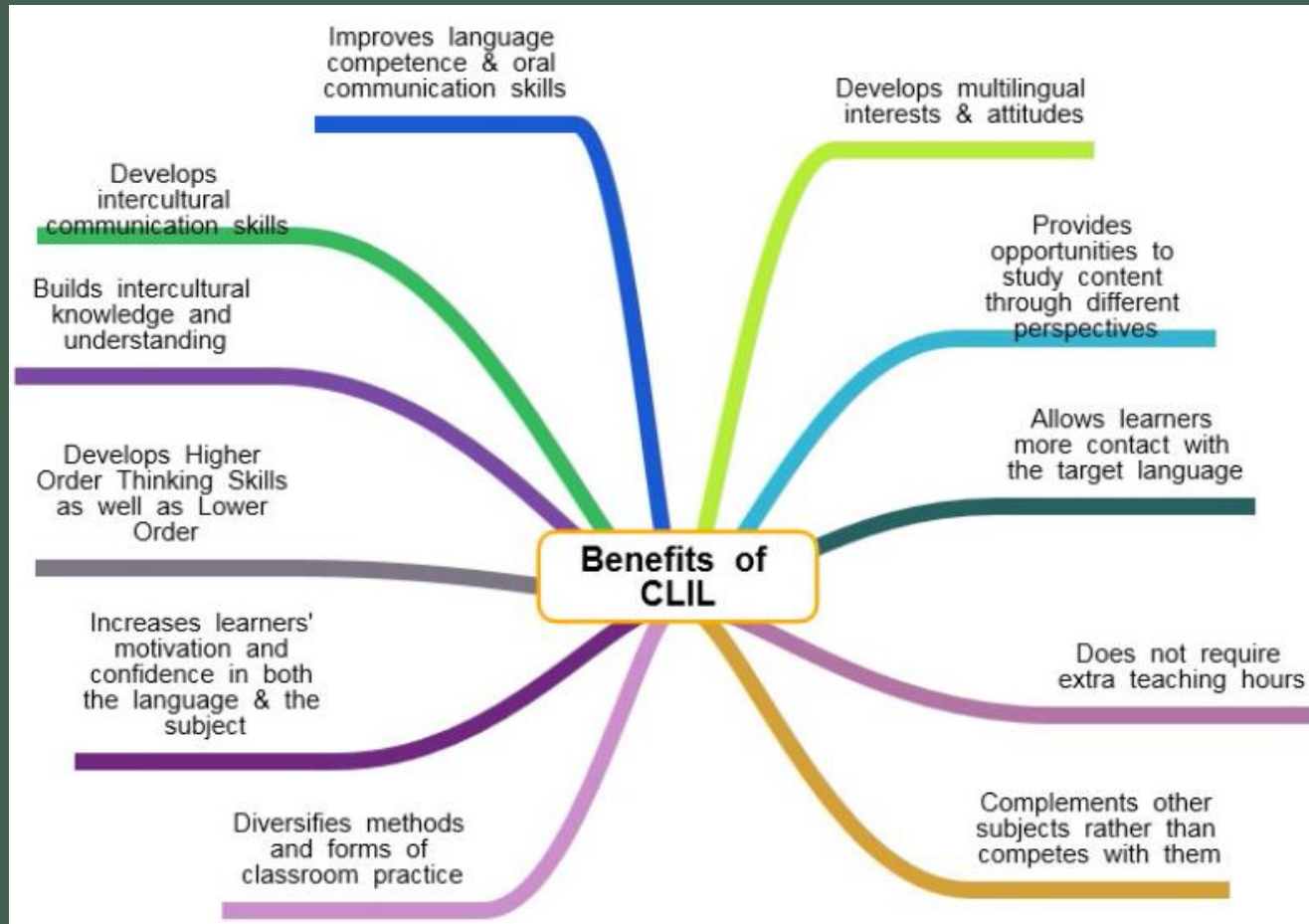
CLIL μέσω συγκεκριμένων σχολικών μαθημάτων

συγκεκριμένα σχολικά μαθήματα (π.χ. Επιστήμη, Σχεδιασμό και Τεχνολογία) τα οποία διδάσκονται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς μέσω της ξένης γλώσσας.

Οφέλη από το CLIL

Klimova (2012) Dale & Tanner (2012)

Χτίζει διαπολιτισμική γνώση και κατανόηση
Δημιουργεί καλύτερο εργασιακό περιβάλλον
Βελτιώνει το σχολικό προφίλ
Κάνει πιο βαθιά την επίγνωση (awareness) και της μητρικής και της γλώσσας- στόχου
Βελτιώνει τις επικοινωνιακές ικανότητες
Συμπληρώνει άλλα μαθήματα στο σχολείο και άρα κάνει πιο βαθιά τη γνώση π.χ. της ιστορίας
Αυξάνει το κίνητρο και την αυτοπεποίθηση και στη γλώσσα και στο γνωστικό αντικείμενο
Συμπληρώνει τις ατομικές στρατηγικές μάθησης
Προετοιμάζει για μελλοντικές σπουδές/εργασία.

χρησιμοποιώντας πραγματικό πλαίσιο δημιουργείται πιο χαλαρό εκπαιδευτικό περιβάλλον βελτιώνοντας και τη συναισθηματική κατάσταση των μαθητών.

Ο μαθητής χτίζει νέα γνώση πάνω στην παλιά
Η γλώσσα αναπτύσσεται περισσότερο και υπάρχει μικρότερη πιθανότητα για γλωσσική απολίθωση (fossilization⁵¹)

Ο μαθητής λαμβάνει πολλά εισερχόμενα (input) και δουλεύει ουσιαστικά με αυτά

Ο μαθητής δουλεύει σε πολλά επίπεδα

Δυσκολίες – περιορισμοί

- CLIL is **complex**
- There is **no single model** for CLIL – the context is to be taken into account
- **Who is to teach CLIL** (language or subject teachers), and how to combine both?
- New concepts are always difficult to accept
- **Threat to the native language**, if any? Do academic language and terminology develop?
- **Insufficient understanding of content** through the medium of foreign language
- CLIL methodology and assessment are not clear – teachers have to be **supported**
- Teacher **overload**, shortage of **materials**

Σκαλωσιές , Υποστήριξη , και εσωτερίκευση

Zone of Proximal Development

Unknown

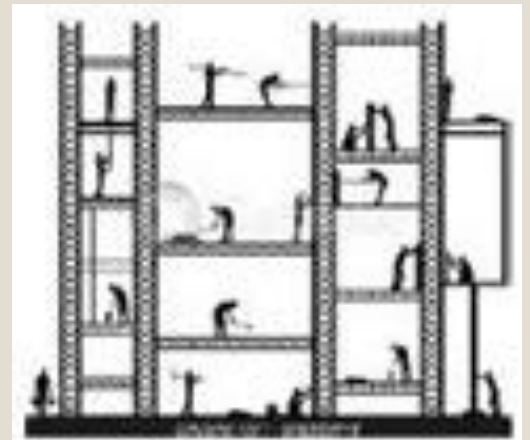

Known

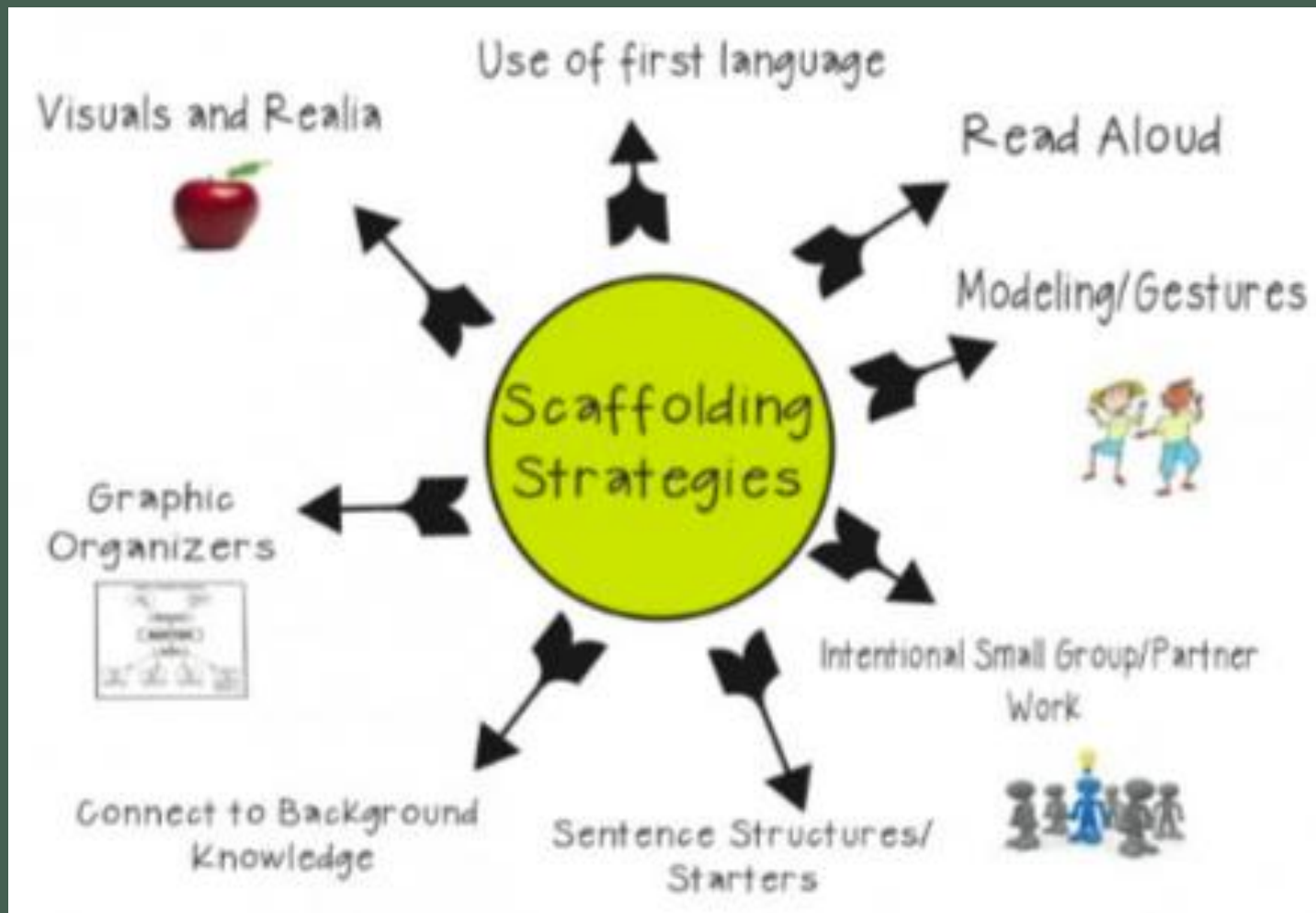
Verbal Scaffolding (Lang Development-focused)	Procedural Scaffolding (Grouping Techniques & Activity Structures)	Scaffolded Learning Tools
<ul style="list-style-type: none"> • Paraphrasing • Using “think-alouds” • Reinforcing contextual definitions • Developing Qs using Bloom’s Taxonomy • Writing prompts • Following oral text with written text • Elaboration & expansion of student response • Use of cognates • Using synonyms & antonyms • Effective use of wait time • Teaching familiar chunks: “May I go to the bathroom?”, “Excuse me” etc • Clear enunciation and articulation by T, slow when appropriate • Corrective Feedback techniques, especially elicitation, clarification, metalinguistic clues • Songs, jazz chants, rhythm & rhyme • Language Task for graphic organiser 	<ul style="list-style-type: none"> • Using an instructional framework that includes explicit teaching: T-modelling, T-practising & St-applying • 1-1 teaching, coaching, modeling • Pairing/grouping Sts so that less experienced/knowledgeable Sts work with more experienced/knowledgeable ones • Activating prior knowledge • Think-Pair-Share • Personalisation (relating to Sts’ lives) • Jigsaw Reading • Dictogloss • Co-operative Group Techniques • Joint writing project • Process writing • TPR • Roleplays & Simulations 	<ul style="list-style-type: none"> • Graphic Organisers • Using Visuals & Imagery • Word Wall • Making a variety of resources available in class, eg dictionary, thesaurus, etc • Labelled visuals • Pictographs as a success supporting strategy for dictogloss • Videoclips • Online dictionaries like Multidict, in combination with Wordlink • Multimedia

Adapted from ideas presented in Echevarria, Vogt & Short , 2004 by Fortune, T (Mar 2004) with input from immersion teachers

scaffolding techniques

διαδικασίες υποβοήθησης

Εικόνα 2.2. Στρατηγικές τεχνικής στήριξης
Πηγή: gr.pinterest.com/pin/571323902704294317/

χρήση της γλώσσας του σώματος, συμφραζόμενα (contextualizing), επανάληψη, εκμαίευση (elicitation), το να θέτεις ερωτήσεις και το να διευκολύνεις τη συμμετοχή των μαθητών.

η χρήση γραφικών οργανωτών (σχήματα, βοηθητικοί χάρτες), η χρήση της μητρική γλώσσας των μαθητών είτε από τον ίδιο τον διδάσκοντα εφόσον την γνωρίζει είτε από συμμαθητές, η χρήση αντικειμένων της πραγματικότητας για τη διδασκαλία (realia), η χρήση εικόνων (από βιβλία, το διαδίκτυο, από παρουσιάσεις powerpoint κλπ.), οι χειρονομίες, η νοηματοδοτημένη ανάγνωση των κειμένων από τον διδάσκοντα, η ανάθεση εργασιών στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, η σύνδεση με την προηγούμενη γνώση κ.ά..

CLIL TIMES

by PINEIRO

TIECLIL - Translanguage in Europe - Content and Language Integrated Learning: <http://www.tieclil.org/html/links/EuroCLIC.html>

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ CLIL, CLIL4U

<http://languages.dk/clil4u/index.html>

<https://www.languages.dk/archive/clil4u/book/CLIL%20Book%20GR.pdf>

ΚΕΓ, Χρήσιμοι διαδικτυακοί τόποι με περιγραφές άρθρων, επιστημονικών συγγραμμάτων και διδακτικών βιβλίων που αφορούν τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign_guides/catalog/index.html

Clilstore, content and language integrated teaching materials: <http://multidict.net/clilstore/>
<http://clil-cd.ecml.at/Portals/24/flashfiles/index3.html>

Εφαρμογές CLIL στο ελληνικό σχολείο: http://journal.educircle.gr/images/teuxos/2013/2/teyxos2_7.pdf

Η εκπαιδευτική προσέγγιση CLIL και οι προοπτικές εφαρμογής της στην Δημοτική και Προδημοτική Εκπαίδευση της Κύπρου
http://www.pek.org.cy/Proceedings_2008/pdf/i8.pdf

CLIL in Europe and Greece: Common practices and effectiveness, limitations and suggestions

http://www.academia.edu/27816864/CLIL_in_Europe_and_Greece_Common_practices_and_effectiveness_limitations_and_suggestions

Μέθοδος CLIL: Μια διαφορετική προσέγγιση στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών

<http://eprl.korinthos.uop.gr/BlogsPortal/mps2017/2017/05/28/μέθοδος-clil-μια-διαφορετική-προσέγγιση/>

Content and language integrated learning: https://en.wikipedia.org/wiki/Content_and_language_integrated_learning

E-CLIL is European Union funded project *** <http://e-clil.uws.ac.uk>

«Σύγχρονες Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις - Η μέθοδος CLIL και σχετικές διδακτικές προτάσεις»

http://elearning.greek-language.gr/pluginfile.php/1144/mod_resource/content/3/montela.didaskalias.me.basi.periexomeno.pdf

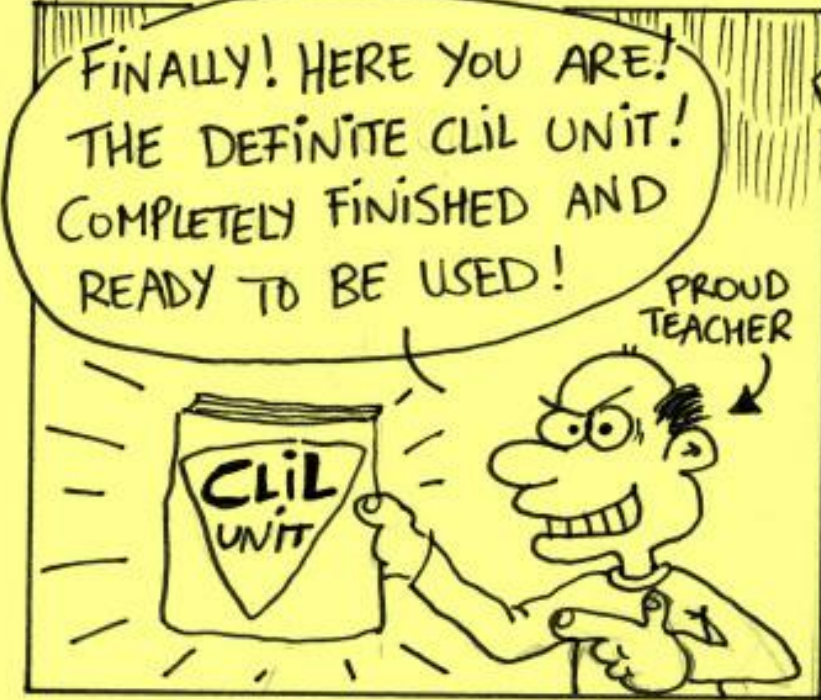
<https://www.youtube.com/watch?v=2h33LnIqR1c>

<https://www.youtube.com/watch?v=NIGUO8EBufQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=RfbbZkx0cbo>

CLIL TIMES

by PINEIRO

1. Choose an interesting topic
2. Choose the target vocabulary
3. Choose a grammar structure to focus on
4. Choose a reading text
5. Create a graphic organize for your students
6. Let students use this information creatively

Ο J. Cummins (Cummins, 1999) λέει πολύ σωστά «αν οι δάσκαλοι δεν μαθαίνουν και πολλά πράγματα από τους μαθητές, τότε είναι πολύ πιθανόν πως ούτε οι μαθητές μαθαίνουν και πολλά απ' αυτούς»

Ηλεκτρική Ενέργεια και Εξοικονόμηση Ενέργειας (Δημοτικά σχολεία) ** <https://www.youtube.com/watch?v=GeuhSZM20Pg>

<https://www.youtube.com/watch?v=TJuNcglNvT8&t=20s>

Μελομακάρονα https://www.youtube.com/watch?v=db_EUxrJhuw

<https://www.youtube.com/watch?v=kR6OnEqqlFc>

STEMigrants **

<http://users.sch.gr/lefkos/www.stemigrants.eu/>

[https://scientix.ellak.gr/wp-](https://scientix.ellak.gr/wp-content/uploads/sites/30/2018/09/STEMigrants.eu-Scientix-Athens2018.pdf)

[content/uploads/sites/30/2018/09/STEMigrants.eu-Scientix-Athens2018.pdf](https://scientix.ellak.gr/wp-content/uploads/sites/30/2018/09/STEMigrants.eu-Scientix-Athens2018.pdf)

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ***

<http://kids.mediasuite.gr>

"Διαδρομές στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας» ***

<http://elearning.greek-language.gr/course/category.php?id=2>

Διδασκαλία ξένης/δεύτερης γλώσσας σε παιδιά: Η χρήση ιστοριών στην τάξη ***

<http://elearning.greek-language.gr/mod/folder/view.php?id=665>

<https://docplayer.gr/64938930-Didaskalia-kai-mathisi-tis-ellinikis-os-deyteris-glossas-g2-se-taxeis-me-paidia-prosfygikis-kai-metanasteytikis-katagogis.html>

<https://docplayer.gr/35005389-Didaskontas-tin-elliniki-os-deyteri-glossa-sti-dimotiki-ekpaideysi.html>

βαθμός αναγνωσιμότητας κειμένων με βάση 4 δείκτες: FleschReadingEase, Flesch-KincaidGradeLevel, SMOG, FleschFogIndex.

SMOG	Ευκολία Αναγνωσιμότητας (Flesch Reading Ease)	Τάξη ή ηλικιακό επίπεδο μαθητή (Flesch-Kincaid Grade Level)	Flesch Fog Index
1-2> Στοιχειώδεις	100 - 90 -> πολύ εύκολο->Α' - Β' - Γ' Δημοτικού		0-13> πολύ εύκολο
2-3> Α' Δημοτικού	90 - 80 -> εύκολο -> Δ' - Ε' - ΣΤ' Δημοτικού		13+-20> εύκολο
3-4> Β' Δημοτικού	80 - 70 -> αρκετά εύκολο-> Α' - Β' Γυμνασίου		20+-29> αρκετά εύκολο
4-5> Γ' Δημοτικού	70 - 60 -> μέσο -> Γ' Γυμν. - Α' Λυκείου		29+-36> μέσο
5-6> Δ' Δημοτικού	60 - 50 -> αρκετά δύσκολο Β' - Γ' Λυκείου		36+-43> αρκετά δύσκολο
6-7> Ε' Δημοτικού	50 - 35 -> δύσκολο -> ΑΕΙ - ΤΕΙ		43+-52> δύσκολο
7-8> ΣΤ' Δημοτικού	35 - 0 -> πολύ δύσκολο -> ΑΕΙ - ΤΕΙ		52+-> πολύ δύσκολο
8-9> Α' Γυμνασίου			

Ο δείκτης Flesch Reading Ease αξιολογεί ένα κείμενο με βάση μία κλίμακα εκατό βαθμών όπου όσο υψηλότερος είναι ο βαθμός τόσο πιο ευκολονόητο είναι το κείμενο. Η τιμή που θα εξαχθεί από το λογισμικό για το δείκτη FleschReadingEase θα πρέπει να αντιστοιχιστεί με το ηλικιακό επίπεδο ή την τάξη του μαθητή, ένδειξη που αποτελεί τον Flesch-Kincaid Grade Level.

ο δείκτης SMOG αποτελεί και αυτός έναν αξιόπιστο δείκτη αναγνωσιμότητας ο οποίος χρησιμοποιείται κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες και ιδιαίτερα σε επίσημα κρατικά έγγραφα. Τα αποτελέσματά που εξάγονται με το δείκτη αυτόν ανάγονται στις βαθμίδες βασικής εκπαίδευσης.

ο δείκτης Flesch Fog Index of Readability αποτελεί έναν πιο σύνθετο δείκτη ο οποίος λαμβάνει υπόψη του, εκτός από τις παραμέτρους του **FleschReadingEase**, τον αριθμό προθημάτων και επιθημάτων των λέξεων που συνθέτουν ένα κείμενο.

Δείκτες αναγνωσιμότητας	
Αριθμός προτάσεων :	3
Αριθμός λέξεων :	53
Αριθμός συλλαβών :	147
Δείκτης αναγνωσιμότητας Flesch:	25.26
Δείκτης αναγνωσιμότητας SMOG:	16.89
Δείκτης αναγνωσιμότητας FOG:	55.68
	πολύ δύσκολο, ΤΕΙ-ΑΕΙ
	επίπεδο ΤΕΙ - ΑΕΙ
	πολύ δύσκολο

Αντιγραφή   Εκτύπωση   ΟΚ

Λογισμικό αναγνωσιμότητας ελληνικών κειμένων

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign/tools/readability/index.html

Στο πλαίσιο της δράσης «Τάξεις Υποδοχής» πραγματοποιήθηκε ενδελεχής έρευνα με ερωτηματολόγια για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας του συγκεκριμένου προγράμματος και δημιουργήθηκε εγχειρίδιο από τους Κεσίδου κ.ά. (2013), με διδακτικές προτάσεις/σχέδια μαθήματος για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας των δίγλωσσων μαθητών.

Εργαλεία παρατήρησης, ερευνητικά δεδομένα και συμπεράσματα σχετικά με την παρατήρηση, τη συνεργατική διδασκαλία και την αξιολόγηση του γλωσσοδιδακτικού υλικού
Επιτελική σύνοψη

Σε αυτό το επιστημονικό παραδοτέο αναλύονται τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από (α) το ερωτηματολόγιο του μαθητή και (β) την κλείδα παρατήρησης των (συν)διδασκαλιών, τα οποία ελέγχουν οι οποίες εξετάζουν την ανταπόκριση των μαθητών και των εκπαιδευτικών στην πιλοτική εφαρμογή της διδασκαλίας γλώσσας μέσω περιεχομένου στις Τάξεις Υποδοχής και στις μεικτές τάξεις.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εφαρμόστηκε πιλοτικά από την Υποδράση 1.3 σε συνεργαζόμενα σχολεία, ενώ υλοποιήθηκε τόσο από τους συνεργάτες της Δράσης 1 όσο και από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς (βλ. ΕΠ 1.3.3 που περιλαμβάνει το σχετικό γλωσσοδιδακτικό υλικό).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση (ΕΣΠΑ 2007-2013)

Πράξη: «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών» Κωδικός Έργου:85705

<http://www.diapolis.auth.gr/index.php>

2ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ.
Κ. Μακεδονίας

Αρμόδιος Τσιβάς

Δρ. Επιστημών Αγωγής
Συντονιστής
Εκπαιδευτικού Έργου
ΠΕ70

ε β κ ξ
α ρ η υ σ
γ ρ η χ σ φ σας ευχαριστώ